

ԲԵՆԵՍԻՐԱԿԱՆ

ԿԱՅՈՒՐԴ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Յարկ ապաւինի եւ տեղի ապաստանի,
Որդոց նոր Սիոնի շնորհներ զեկեղեցի սուրբ,
Վիմանիմքն հաստակաւորոց շինողութեան.
Նոր Երուսաղէմ հրաշափառ քան զառաջինն,
Անմարմնոց ծաւալարան, քաւարան մեղաւորաց,
Նոյն ինքն է տանար բնակողին, ազատողին ըզտիկեքս ամենայն:

Վերստիկաւ փոքր կոցուրդը քնդօրինակեցինք Ս. Աթուռոյ թիւ 1741 ձեռագրէն (էջ 547-8): Այս այն ձեռագիրն է որուն մէջ հանդիպած էինք Սիւնեցի Սահակաւթաի անուանակիր մէկ կոցուրդին: Այդ հանկան կոցուրդը լոյս տեսաւ «Հասկ»-ի 1951 տարւոյ Դեկտեմբերի թիւին մէջ:

Ներկայ կոցուրդն ալ հանկան է, փանդի տաղանկիդրի տառերը կը յազեն Յոննան, որ հաւանաբար կը ներկայացնէ հեղինակին անունը: Այս անունով հեղինակ յայտնի է աւելի կողմէ: Բայց կայ վեցերորդ դարու կիսուն Յոննան եպս. Վանանդայ (Գիրք Թղթաց, էջ 73): Կրնայինք այս Յոննան եպիսկոպոսը նկատել կոցուրդի հեղինակ:

Այս առթիւ կը ներկայացնենք նաեւ ձեռագրիս գրչին վերջին մեծ յիշատակարանը (էջ 738-740):

Փառք եւ պատիւ հաւրն անծրնին,
անեղ աներր իսկականին, եւ միածին նորա
բանին, անձառ ծննդեանն հայրնին:
Եւ սուրբ հոգւոյն միշտ փառակցին, ամէնատա
պարգեատուն: Միայ ընու-
թեանն տառաւածային, մի աշխարհեան եւ
միշտ էին: Գերակատար երից անձինն,
կառարողի արարածին: Յանցեալն յայժ-
մուս յապագային, եւ յանըստ յաւիտե-
անին. յաւիտեանս ամէն:

Աստուաւոր յանկ ելեալ աւարանցաւ
տառս մանրուսմանց ձայնաւորաց երա-
ժշտական երգոց եկեղեցական կարգաց,
ձեռամբ անիմաստ եւ անարհեստ գրչի
Մաթէոսի, յաստաւածալիմամ կղզիս Ադ-
թամար կոչեցեալ, ի հայրապետութեան
Տեոռն Զաքարիայի եւ ի թուականութեան
հայկազեան առեմարիս յին հարիւրի եւ ինն
[= 1491]: Ի դառն եւ ի սաստիկ արամու-
թեան մամանակի: Յարեւ ամի ամէնու-
ղարմ եւ քաղցր կամք արարչին ի գառ-
նութիւն է շարժեալ յիւրական արարածս:

Որ ելեալ ոմն անիծեալ ի յԱստուծոյ
Սոփի անուն ի Թաւրիղոյ եւ եկեալ բա-
զում դաւաւք ի Վան քաղաք, եւ աւեր-
եալ, եւ զբազում աւար եւ զերի տրար-
եալ, եւ զսպասք եկեղեցոյ եւ զաւետարան
եւ զամենայն սրբութիւնսն, եւ զգրիեանքն
տարեալ զերի, եւ մի կարէ պատմել զա-
ւերն զսր արար:

Եւ եկեալ ի յԱստան քաղաքն, եւ անաի
եկեալ հօթատալով նստաւ ի դաշն Գա-
ւաշիցն, դէմ յանդիման տեղոյս. եւ զայ-
րանայր ի վերայ մեր որպէս զգաղան
պնդն այն. եւ բազում շարիս խորհէր
թէ առնում զտեղն եւ զամենայն սրբաւոյ-
հոյս առնեմ, եւ զորբութիւնսն քակեմ:
Որով ստատեալ սուրբ խաչն զաւրութեանց
յեսոս դարձոյց զնայ, եւ զնաց Սուլիմա
Բէկն զհաւ եւ կոտորեաց զնայ ի դաշին
Վանայ եւ կարեաւ անիծեալն յԱստուծոյ
Սոփի անուն այն:

Արդ ի յայտ դառն տաւրքս գրեցի
զգիրքս զայս, յիշատակ հոգոյ իմոյ եւ
ծնուդացն կարողեան եւ խնձախաթա-
նին եւ հաւրեղաւոր Տէր Յովանէս եպիս-
կոպոսին եւ եղբարն իմոյ Աղիգրէկին:

Արդ աղաչեմք զհանդիպողդ ամա, լի
բերանով եւ աղիղ մաւաք Աստուած ողորմի
տան: Եւ խաչորութեան գրիս եւ սխա-
լ(ան)անացս անմեղադիր լերուք, զի յոյժ
փափաքմամբ գրեցի զսա ի վայելումն
անձին իմոյ:

Արդ որք հանդիպիք ամա տեսութեամբ
կամ աւրիմակիլ յիշեսցիք յաղաթս ձեր
եւ Աստուած ողորմի ասացէք զձողիս
ամէն Ռ ամէն:

Արդ զնեմ զերեսս ձեզ ի զեաին եւ ա-
ղաչեմ արտասուողին, յորժամ զսուրբ
գիրքս ի ձեռդ տանես, երգես զինչ որ
քեզ պիտայ է, տաս, Աստուած թողնու
զիւր մեղքն. ա՜ն ու Ռ ա՜ն:

Ն. ԵՊՍ. ՆՈՎԱԿԱՆ